

SAB • Arnhem

bezoekadres
Frombergdwaarsstraat 54
6814 DZ Arnhem

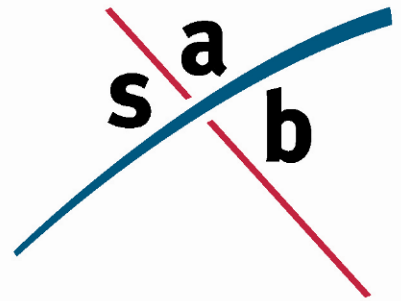
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem

T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl

KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam

SAB • Eindhoven

Briefrapport

aan: Gemeente Epe
van: SAB
ons kenmerk: BUIT/HOMV/150440
datum: 14 januari 2016
betreft: quick scan flora en fauna Epe, Florin (Prinses Julianalaan 2).

AANLEIDING EN METHODE

Aan de Prinses Julianalaan 2 te Epe is men voornemens om twee appartementenvilla's met in totaal 25 duurzame levensloopbestendige appartementen te realiseren. Hiertoe wordt de bestaande bebouwing geamoveerd. Voordat dit plan kan worden uitgevoerd, dient eerst een onderzoek plaats te vinden in het kader van de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en eventueel andere geldende natuurregelgeving. De resultaten van dit onderzoek zijn verwoord in voorliggende quick scan flora en fauna.

De quick scan flora en fauna is gebaseerd op een biotoopinschatting door een ecooloog van SAB door middel van een eenmalig veldbezoek op 5 januari 2016. Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is verder gebruikgemaakt van de meest recente verspreidingsgegevens van soorten. Op basis van deze methode zijn uitspraken gedaan over de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het plangebied. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie, daar een volledige veldinventarisatie een hogere onderzoeksinspanning vergt en dit voor een algemene gebiedsscan niet noodzakelijk is. Deze quick scan is uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving.

GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE PLANNEN

Het plangebied ligt in het centrum van Epe (provincie Gelderland). De omgeving van Epe kenmerkt zich voornamelijk door agrarische gronden, plaatsen als Vaassen en Heerde en de nabije ligging tot natuurgebieden. Epe grenst direct aan het noordoostelijke deel van de bosrijke Veluwe, en ligt nabij natuurgebied Renderklippen, dat bestaat uit met heide begroeide stuwwallen. Ten oosten van Epe stroomt de IJssel. Het plangebied ligt aan de Prinses Julianalaan. Deze laan is een oud lint binnen Epe, dat wordt gekenmerkt door verschillende villa's uit de jaren 1890-1910. Aan weerszijden van de laan bevinden zich verschillende oude bomen. Het plangebied wordt aan de westzijde begrensd door de Hoofdstraat en het daaraan liggende park, aan de noordzijde door de Prinses Julianalaan met aan de overzijde woningen, aan de zuidzijde door woningen en het Loeffpark. Navolgende afbeelding geeft de globale ligging van het plangebied weer.

SAB • Arnhem

bezoekadres
Frombergdwaarsstraat 54
6814 DZ Arnhem

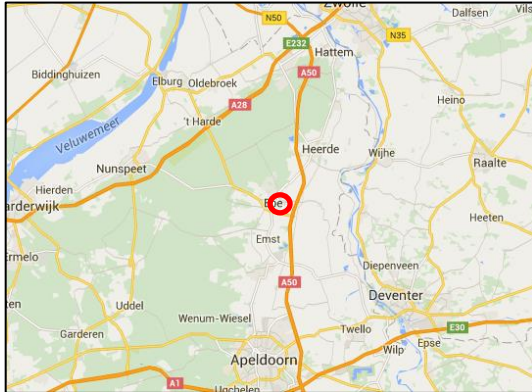
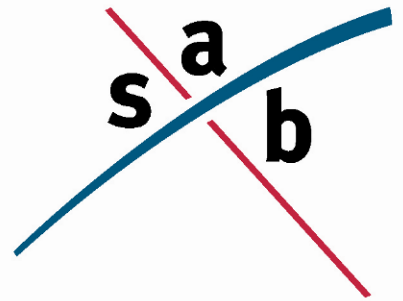
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem

T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl

KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam

SAB • Eindhoven

Links: topografische kaart van de omgeving van het plangebied en de globale ligging van het plangebied (rood omkaderd). Rechts: luchtfoto met globale ligging van het hele plangebied van het Bestemmingsplan (rood omkaderd). Bron: Google Maps, bewerking: SAB.

In de huidige situatie is in het plangebied het voormalige regiokantoor van de Rabobank aanwezig. De Rabobank is inmiddels verhuisd en het gebouw staat nu al geruime tijd leeg. In het zuidoosten van het plangebied is een parkeerplaats aanwezig. De overige gronden bestaan uit verhard terrein met een paar perken en hagen, aan de randen van het plangebied bevinden zich verschillende oude bomen. Navolgende afbeeldingen geven een impressie van het plangebied ten tijde van het veldbezoek.

SAB • Arnhem

bezoekadres
Frombergdwaarsstraat 54
6814 DZ Arnhem

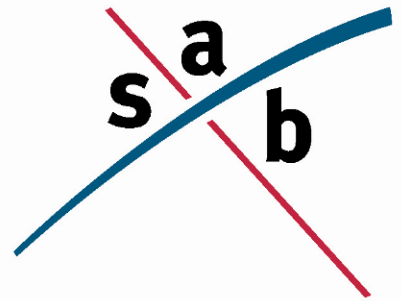
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem

T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl

KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam

SAB • Eindhoven

Plangebied ten tijde van veldbezoek. 1) noord- en westzijde van het Rabobankgebouw. Foto genomen vanuit noordwestelijke hoek. 2) zuid- en oostzijde van het Rabobankgebouw. 3 & 4) parkeerplekken in het zuidoosten en de naastgelegen Prinses Julianalaan.

In de nieuwe situatie zijn er in het plangebied 25 duurzame levensloopbestendige appartementen voor vitale medioren en ouderen gerealiseerd. Deze appartementen zijn verspreid over twee gebouwen en er is een gemeenschappelijke ruimte (lounge) aanwezig. In de nieuwe situatie blijven de waardevolle bomen behouden, ook zijn er zichtlijnen gecreëerd en is het openbaar groen van het Loeffpark beter toegankelijk gemaakt. Navolgende verbeelding geeft een impressie van het plangebied in de nieuwe situatie.

SAB • Arnhem

bezoekadres
Frombergdwaarsstraat 54
6814 DZ Arnhem

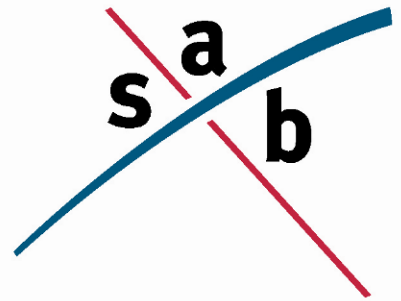
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem

T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl

KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam

SAB • Eindhoven

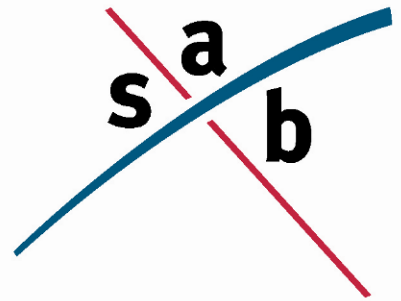

Indicatie van plangebied in de nieuwe situatie. Bron: Geesink Weusten Architecten.

GEBIEDSBESCHERMING

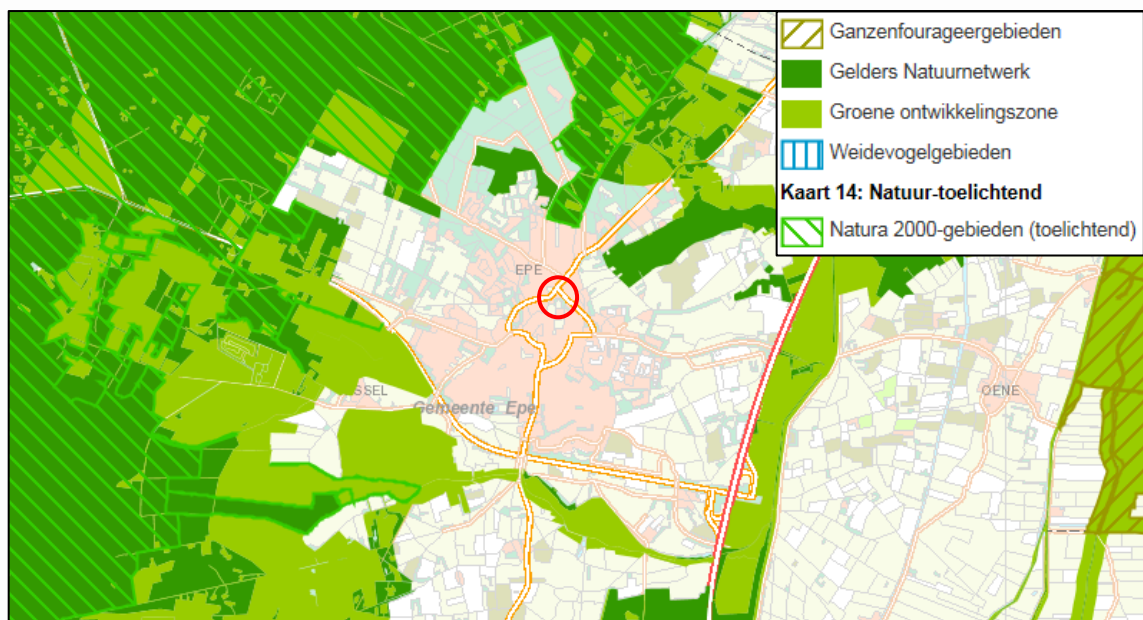
Bij gebiedsbescherming is onderscheid gemaakt tussen de Natuurbeschermingswet 1998, weidevogelgebieden, ganzenfoerageergebieden, het Gelders Natuur Netwerk (hierna: GNN) en Groene Ontwikkelingszones (hierna: GO). In de Natuurbeschermingswet 1998 worden Natura 2000-gebieden en beschermde Natuurmonumenten beschermd. Anders dan bij gebieds- en soortbescherming is de status als GNN, ganzenfoerageergebied en weidevogelgebied niet verankerd in de natuurwetgeving van de Rijksoverheid, maar opgenomen in de omgevingsvisie en -verordening van de provincie.

Het plangebied ligt niet in een gebied beschermd volgens de Natuurbeschermingswet 1998 (zie navolgende afbeelding). In een straal van 3 kilometer ligt geen Beschermde Natuurmonument maar wel een Natura 2000-gebied. Dit betreft Natura 2000-gebied de Veluwe op ongeveer 655 meter van het plangebied. Op grotere afstand bevinden zich enkele andere Natura 2000-gebieden, zoals Natura 2000-gebied Veluwemeer op ongeveer 15 kilometer ten westen van het plangebied en Natura 2000-gebied Rijntakken (deelgebied Uiterwaarden IJssel) op ongeveer 5,5 kilometer ten oosten van het plangebied.

Natura 2000-gebied de Veluwe is aangewezen als Vogelrichtlijngebied en Habitatrichtlijngebied. Gezien de afstand en reeds bestaande achtergrondverstoring uit de kern van Epe zijn directe negatieve effecten van het plan op de nabijgelegen Veluwe uit te sluiten. Bij indirecte negatieve effecten kan in dit geval vooral worden gedacht aan vermessing en verzuring door een verhoogde stikstofdepositie uit de lucht. Dit kan het gevolg zijn van een verkeerstaantrekkende werking door de realisatie van appartementen. Het plan zal echter geen verkeerstaantrekkende werking tot gevolg hebben omdat er ook in de huidige situatie al sprake is van verkeerbewegingen van en naar het Rabobankkantoor. In het bestemmingsplan van Epe (SAB, 2016) is de verkeersgeneratie in de huidige en in de nieuwe situatie bepaald. Hieruit komt naar voren dat de verkeersbewegingen in de nieuwe situatie juist afnemen in vergelijking tot de huidige situatie als Rabobankkantoor. Er is in de nieuwe situatie derhalve geen sprake van een verhoogde stikstofdepositie in Natura 2000-gebied de Veluwe als gevolg van de beoogde plannen. Negatieve effecten van het plan op nabijgelegen Natura 2000-gebieden zijn derhalve niet te verwachten.

Navolgende afbeelding illustreert de globale ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden, het GNN, GO, ganzenfoerageergebied en weidevogelgebied.

Globale ligging van het plangebied (rood omkaderd) ten opzichte van het Natura 2000-gebieden, GNN, de GO, weidevogel- en ganzenfoerageergebieden (Bron: Omgevingsvisie Provincie Gelderland. Bewerking: SAB).

Het plangebied ligt niet in een GO, het GNN, een ganzenfoerageergebied of een weidevogelgebied (zie bovenstaande afbeelding). Op ongeveer 525 meter ten noordoosten van het plangebied bevindt zich het dichtstbijzijnde gedeelte van het GNN. De dichtstbijzijnde GO bevindt zich op ongeveer 820 meter ten noorden van het plangebied. Het dichtstbijzijnde ganzenfoerageergebied bevindt zich op ongeveer 5,3 kilometer ten oosten van het plangebied. Het dichtstbijzijnde weidevogelgebied bevindt zich op ongeveer 10,4 kilometer ten noordoosten van het plangebied.

SAB • Arnhem

bezoekadres
Frombergdwaarsstraat 54
6814 DZ Arnhem

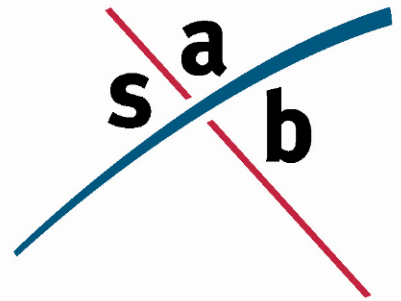
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem

T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl

KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam

SAB • Eindhoven

Volgens de Omgevingsverordening Gelderland zijn ruimtelijke ingrepen in de GNN in principe niet mogelijk, vanwege de waardevolle aanwezige natuur. Binnen de GO zijn nieuwe bestemmingen en ruimtelijke ontwikkelingen wel mogelijk, maar dient tegelijkertijd ook gestreefd te worden naar een versterking van de samenhang tussen aangrenzende en inliggende natuurgebieden. Aangezien het plangebied niet in het GNN en GO ligt vormen deze voorwaarden geen beperkingen voor de beoogde plannen. Ook worden er, gezien afstand, de relatief kleine ingreep en tussenliggende reeds verstorende elementen uit de kern van Epe, geen negatieve effecten verwacht op nabijgelegen ganzenfoerageergebieden, weidevogelgebieden, het GNN en GO. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

SOORTENBESCHERMING

Soortenbescherming is altijd van toepassing. In Nederland is de bescherming van soorten opgenomen in de Flora- en faunawet. Deze wet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Als een ruimtelijke ingreep rechtstreeks kan leiden tot verstoring of vernietiging van bepaalde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project in strijd zijn met de Flora- en faunawet. Voor het beoordelen van de doorwerking van het aspect soortenbescherming moet worden nagegaan of het plangebied beschermde plant- en diersoorten herbergt. De mogelijke negatieve effecten van de ingreep op betreffende soorten moeten worden beschreven.

Algemeen voorkomende soorten

Een deel van de in Nederland door de Flora- en faunawet beschermde soorten worden niet direct door uitsterven bedreigd. Deze soorten zijn wel beschermd, maar vallen onder het lichte beschermingsregime van de Flora- en faunawet (tabel 1). Voor deze soorten geldt dat aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen op basis van een vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties. Voorbeelden van dergelijke soorten zijn egel, haas en bruine kikker. Het is mogelijk dat soorten die vallen onder het lichte beschermingsregime, voorkomen in het plangebied. Echter, nader onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk.

Strikt beschermde soorten

Een aantal van de mogelijk voorkomende soorten is meer strikt beschermd. Voor deze soorten moet bij aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen mitigerende maatregelen worden getroffen en dient mogelijk een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Hieronder wordt een beschrijving gegeven per soortgroep van het (mogelijk) voorkomen van deze strikt beschermde soorten.

Vaatplanten

Volgens verspreidingsgegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (hierna: NDFF) komen wilde marjolein, steenanjer en beenbreek in de buurt van het plangebied voor.

Dergelijke vaatplanten vereisen een natuurlijke en stabiele groeiplaats. De biotoop van wilde marjolein bestaat bijvoorbeeld uit ruige vegetaties met voldoende structuur en openheid. De soort wordt voornamelijk aangetroffen in droge stroomdalgraslanden, in zoomvegetaties, op rivieroever, dijken en hellingen.

SAB • Arnhem

bezoekadres
Frombergdwaarsstraat 54
6814 DZ Arnhem

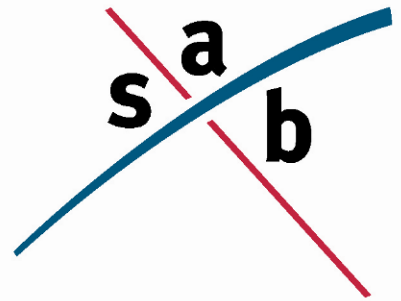
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem

T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl

KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam

SAB • Eindhoven

De biotoop van steenanjer bestaat uit schrale graslanden op rivierduinen, kanaaldijken, wallen, en in de duinen. De soort groeit in vegetaties met een gesloten vegetatiedek. De biotoop van beenbreek bestaat uit hoogveenranden en natte heide. Dergelijke biotopen zijn niet in het plangebied aanwezig. Het plangebied bestaat uit een gebouw, verhard terrein en aan de randen bomen en een paar perken. Natuurlijke biotopen en stabiele groeiplaatsen zijn niet in het plangebied aanwezig. Wilde marjolein, steenanjer en beenbreek worden derhalve niet in het plangebied verwacht.

Tijdens het veldbezoek zijn een aantal algemene plantensoorten waargenomen. Dit betreft onder andere paardenbloem, klimop en mannetjesvaren. Aangezien deze soorten niet aanvullend zijn beschermd vormt de aanwezigheid van deze soorten geen belemmering voor het uitvoeren van de geplande ruimtelijke ontwikkeling.

Grondgebonden zoogdieren

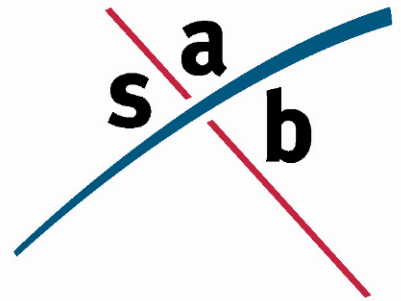
Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen de eekhoorn, boommarter, das en het wild zwijn en edelhert in de buurt van het plangebied voor.

De eekhoorn heeft zijn leefgebied voornamelijk in oude bossen en maakt nesten in de vork van twee takken in een boom. De soort komt soms ook in bebouwd gebied voor, in parken en tuinen, mits er voldoende voedsel aanwezig is. De eekhoorn kan mogelijk in de omgeving van het plangebied voorkomen. Tijdens het veldbezoek zijn er echter geen sporen of nesten van de eekhoorn waargenomen. Derhalve zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen van deze zoogdiersoort aanwezig. Aangezien het plangebied in stedelijk gebied ligt en er geen vaste rust- en verblijfplaatsen zijn aangetroffen, zal deze diersoort niet veelvuldig van het plangebied gebruik maken. Het plangebied vormt derhalve geen essentieel leefgebied voor deze soort.

De biotoop van de boommarter bestaat uit bossen. Aan de randen van het plangebied zijn bomen aanwezig. Het plangebied bevindt zich echter in de kern van Epe en van een bos of van een verbinding met een bos is hier geen sprake. De boommarter wordt derhalve niet in het plangebied verwacht.

De biotoop van de das bestaat vooral uit kleinschalig akker- en weidelandschap met verruigde elementen in de vorm van bosjes, heggen en houtwallen. Belangrijk hierbij zijn een groot voedselaanbod, weinig verstoring en genoeg dekking. Het plangebied vormt geen geschikt biotoop voor de das, aangezien het zich in de kern van Epe bevindt en deze omgeving te verstorend is voor de das. Tevens ontbreken voldoende structuurrijke elementen voor dekking. De aanwezigheid van de das in het plangebied is derhalve uitgesloten.

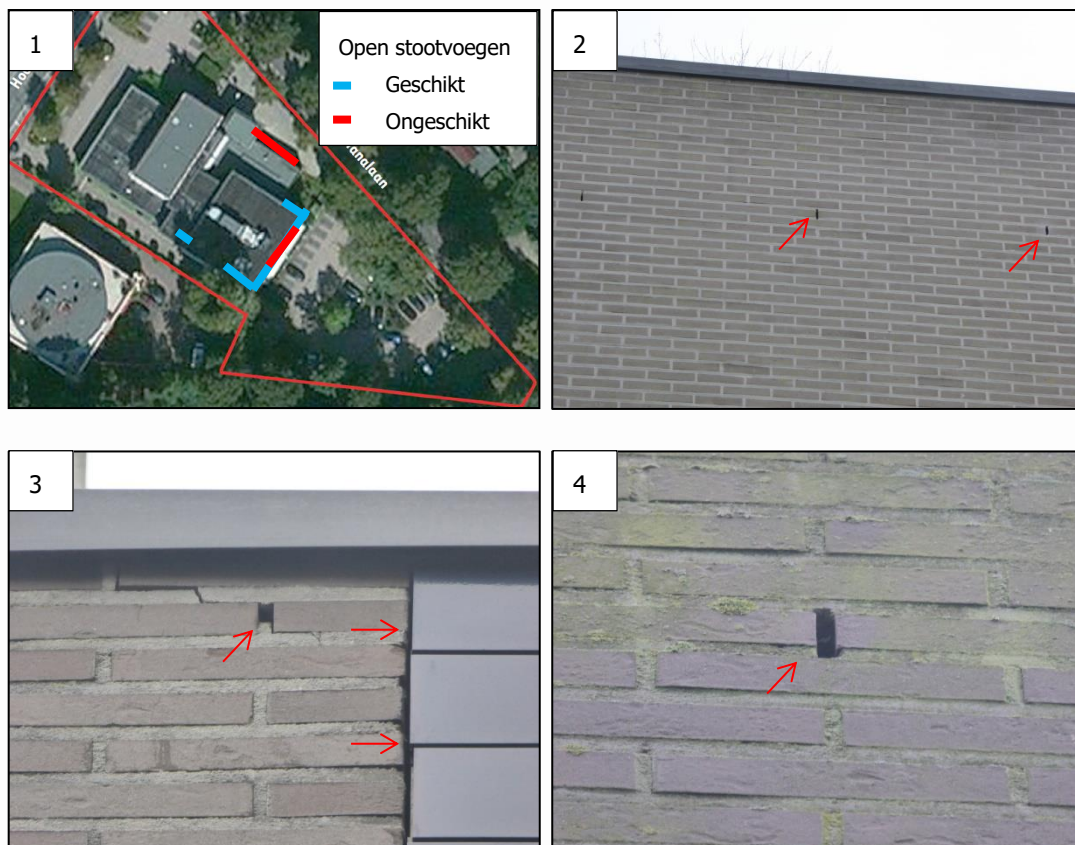
Zowel edelherten als wilde zwijnen leven in bosrijk gebied. Beide komen op de Veluwe voor. Echter, aangezien de Veluwe nog een kleine 700 meter van het plangebied verwijderd is en er geen structuurrijke of bomenrijke verbinding tussen het plangebied en de Veluwe aanwezig is, zijn zowel het edelhert als het wild zwijn niet in het plangebied te verwachten.

Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen meerdere soorten vleermuizen in de buurt van het plangebied voor. Het betreft de soorten franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis. Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn streng beschermd. Dit betreft zowel de dieren zelf als al hun verblijfplaatsen, essentiële vliegroutes en essentieel foerageergebied zijn beschermd.

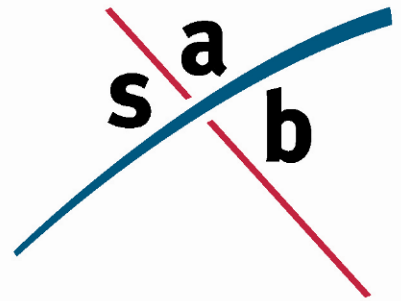
Vleermuizen verblijven overdag over het algemeen in bomen (in holtes, hopen of achter loszittend schors) of in gebouwen (in spouwmuur, onder dak, achter gevelbetimmering, etc.). Binnen het plangebied is het Rabobankgebouw onderzocht op de aanwezigheid van mogelijke verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen. Op meerdere plekken in dit gebouw zijn open stootvoegen aanwezig. Dit betreft open stootvoegen aan drie zijdes van het gebouw (zie navolgende afbeelding).

Open stootvoegen in het plangebied. 1) de open stootvoegen in het plangebied die geschikt en ongeschikt worden geacht voor vleermuizen, 2) open stootvoegen aan de noordoostkant van het gebouw, 3) een open stootvoeg en gevelbetimmering aan de zuidkant van het gebouw, 4) open stootvoeg aan de zuidkant van het gebouw.

Enkele open stootvoegen aan de noordkant zitten vol spinnenrag, enkele open stootvoegen aan de oostkant zijn dichtgestopt, waardoor deze niet geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. De meeste overige open stootvoegen zijn echter ruim genoeg voor vleermuizen om in te kruipen en de spouwmuur te bereiken.

Tevens is er op sommige plekken enige ruimte tussen de muur en de gevelbetimmering zichtbaar (zie bovenstaande afbeelding), ook dit kan een geschikte verblijfplaats voor vleermuizen vormen. De open stootvoegen hebben een vrije in- en uitvliegruimte en tevens is de omgeving van het plangebied groen. Zo staan er meerdere bomen in de omgeving van het gebouw. Groene elementen (en derhalve foerageerplekken) in de omgeving van een potentiële verblijfplaats, vergroten de kans dat een verblijfplaats ook daadwerkelijk in gebruik is door vleermuizen. Rondom het gebouw bevinden zich wel een aantal lantaarnpalen. Vleermuizen zijn gevoelig voor kunstmatige verlichting. De open stootvoegen bevinden zich echter op ongeveer twee keer de hoogte van de lantaarnpalen, waardoor de kunstmatige verlichting niet in de potentiële verblijfplaatsen schijnt. Vanwege de geschikte open stootvoegen, de vrije in- en uitvliegruimtes en de foerageerplekken in de omgeving, kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen (franjestart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis) in het plangebied niet op voorhand worden uitgesloten. Nader onderzoek wordt noodzakelijk geacht.

In het plangebied zijn een aantal oude bomen aanwezig, welke tijdens het veldbezoek zijn geïnspecteerd op holtes en loszittend schors. In twee bomen is loszittend schors aangetroffen en in een andere boom is een holte gevonden (zie navolgende afbeeldingen). De holte lijkt bij nadere inspectie echter niet ingerot te zijn en bij de andere boom is geen duidelijke opening tussen de schors zichtbaar. Verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen worden derhalve niet in het plangebied verwacht.

Bomen in het plangebied met een holte of loszittend schors.

SAB • Arnhem

bezoekadres
Frombergdwaarsstraat 54
6814 DZ Arnhem

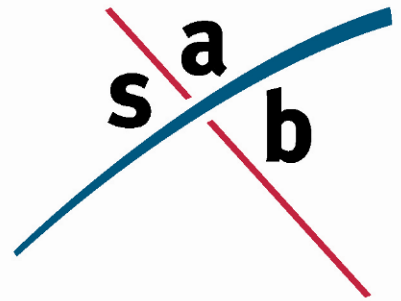
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem

T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl

KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam

SAB • Eindhoven

Naast verblijfplaatsen zijn ook essentiële vliegroutes en essentieel foerageergebied beschermd. Vliegroutes zijn lijnvormige elementen, vaak een bomenrij, waaraan vleermuizen zich oriënteren. Deze oriëntatie hebben ze nodig om zich van hun verblijfplaats naar hun foerageergebied te verplaatsen. In het plangebied is sprake van twee doorlopende bomenrijen. Dit betreft de bomenrij van de Prinses Julianalaan en de bomenrij aan de zuidkant van het plangebied. Mogelijk zijn deze bomenrijen onderdeel van een vliegroute voor vleermuizen. De doorlopende groenstructuur aan de randen van het plangebied blijft echter ook in de nieuwe situatie behouden, waardoor er geen sprake zal zijn van aantasting van een mogelijk essentiële vliegroute. Nader onderzoek hiernaar wordt niet noodzakelijk geacht.

Vleermuizen foerageren voornamelijk in en rond bomen, boven moerasgebied of open water en ook boven bloemrijk grasland en langs dijken. Aan de randen van het plangebied zijn er voor vleermuizen foerageermogelijkheden in de vorm van bomen. De oude bomen aan de randen van het plangebied blijven echter ook in de nieuwe situatie behouden, waardoor er geen sprake zal zijn van aantasting van een mogelijk essentieel foerageergebied. Nader onderzoek hiernaar wordt niet noodzakelijk geacht.

Vogels

Voor wat betreft de bescherming van de inheemse vogelsoorten, zijn deze grofweg in twee groepen te verdelen. Enerzijds soorten waarbij hun nest en functionele leefomgeving is beschermd gedurende de periode dat ze aan het broeden zijn; anderzijds de soorten waarbij hun nesten en functionele leefomgeving het hele jaar door zijn beschermd. Globaal loopt de periode waarin vogelsoorten in Nederland broeden van half april tot half augustus. Echter, als buiten deze periode vogels broeden zijn ook die beschermd.

Het plangebied bestaat uit een gebouw, naastgelegen parkeerplekken en omliggende bomen in de kern van Epe. Strikt beschermde vogelsoorten die in een dergelijke omgeving voor kunnen komen zijn de gierzwaluw en huismus, beide broeden in gebouwen in stedelijk gebied. Gierzwaluwen maken hun nestplaats vaak in kieren en holtes tussen dakpannen in gebouwen. Tijdens het veldbezoek is het Rabobankgebouw geïnspecteerd op de aanwezigheid van geschikte kieren en spleten voor een gierzwaluwnest. Deze zijn niet aangetroffen. Het wordt derhalve niet waarschijnlijk geacht dat er een gierzwaluwnest in het plangebied aanwezig is.

Huismussen broeden voornamelijk in gebouwen, in schuren, onder dakpannen, of in gaten en kieren van gebouwen. De bebouwing in het plangebied wordt niet geschikt geacht voor de huismus. Het dak is plat en bevat geen dakpannen waar de huismus onder kan nestelen. Tevens ontbreken geschikte kieren en spleten in de bebouwing die een nestlocatie voor een huismusnest kunnen vormen. Tijdens het veldbezoek zijn geen huismussen in het plangebied of de omgeving van het plangebied waargenomen. Aangezien huismussen zeer honkvast zijn, altijd in de omgeving van hun nesten te vinden zijn en er geen geschikte nestlocatie voor de huismus in het plangebied aanwezig is, kan worden geconstateerd dat het plangebied geen onderdeel uitmaakt van de functionele leefomgeving van de huismus.

SAB • Arnhem

bezoekadres
Frombergdwaarsstraat 54
6814 DZ Arnhem

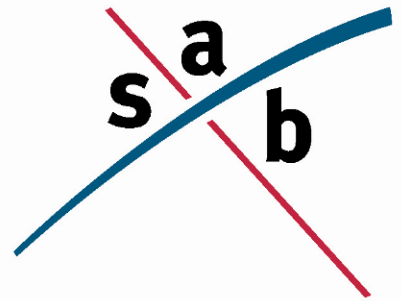
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem

T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl

KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam

SAB • Eindhoven

Tijdens het plangebied zijn de merel, koolmees, gaai en kauw in en rond het plangebied waargenomen. Ook zijn er twee vogelnestjes aangetroffen. Dergelijke algemene vogelsoorten kunnen tot broeden komen in en rond het plangebied en mogen niet verstoord worden tijdens het broeden. De geplande werkzaamheden dienen daarom buiten de broedperiode (half maart – half augustus) gestart te worden. Als deze vogels bij het zoeken van een nestlocatie merken dat het plangebied en de directe omgeving te verstorend is door de bouwwerkzaamheden, zullen ze elders een geschikte nestlocatie zoeken. Als binnen de broedperiode gestart dient te worden met de werkzaamheden, is dit enkel mogelijk als aantoonbaar is vastgesteld dat geen broedende vogels in en direct rond het plangebied aanwezig zijn.

Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komt de hazelworm in de buurt van het plangebied voor. De biotoop van de hazelworm bestaat uit bossen, bosranden, houtwallen, heide, weg- en spoorbermen. Het plangebied bestaat uit een grotendeels verhard terrein in de kern van Epe. Het plangebied vormt vanwege de ligging in stedelijk gebied en de afwezigheid van voldoende structuurrijke elementen geen geschikte leefomgeving voor de hazelworm.

Reptielen komen voornamelijk voor in overgangsvegetaties van bijvoorbeeld heide naar bos. Een dergelijke vegetatie is in het plangebied niet aanwezig. De ringslang komt soms in cultuurgebied voor, maar is sterk gebonden aan ruige en geleidelijk aflopende oevers van watergangen. Aangezien er zich geen watergangen in het plangebied bevinden en het plangebied uit een grotendeels verhard terrein in de kern van Epe bestaat, vormt het terrein geen geschikt biotoop voor de ringslang. Derhalve is de aanwezigheid van strikt beschermde reptielensoorten in het plangebied niet te verwachten.

Amfibieën

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen er geen strikt beschermde amfibieën in de buurt van het plangebied voor.

Het plangebied vormt ook geen geschikte leefomgeving voor strikt beschermde amfibieën, vanwege de ligging in stedelijk gebied en vanwege de afwezigheid van natuurlijke biotopen (zoals hoogveen, laagveen, heidegebied, bosgebied of kleinschalig landschappelijk gebied met heggen en struwelen). In het plangebied zijn daarnaast geen watergangen aanwezig. Aangezien amfibieën water nodig hebben om zich voort te planten, kan het plangebied niet dienen als voortplantingshabitat. Gezien de omringende wegen en de ligging in het stedelijk gebied vormt het plangebied ook geen geschikt landhabitat voor deze amfibiesoorten. Strikt beschermde amfibiesoorten zijn in het plangebied derhalve niet te verwachten.

Vissen

In het plangebied liggen geen watergangen. Aanwezigheid van strikt beschermde vissoorten is derhalve uitgesloten en nader onderzoek is niet noodzakelijk.

SAB • Arnhem

bezoekadres
Frombergdwaarsstraat 54
6814 DZ Arnhem

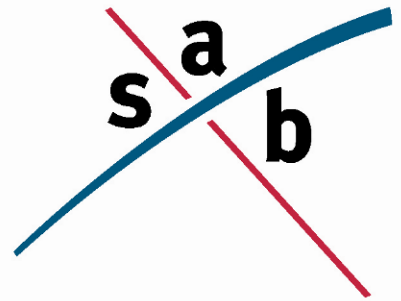
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem

T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl

KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam

SAB • Eindhoven

Insecten en overige ongewervelden

Beschermde insectensoorten en andere beschermde ongewervelden eisen een zeer specifiek habitat. Deze soorten komen in stabiele habitattypen voor zoals heiden en venen. Een dergelijke stabiel habitatype is niet in het plangebied aanwezig. Beschermde insecten en andere ongewervelden zijn daarom niet in het plangebied te verwachten.

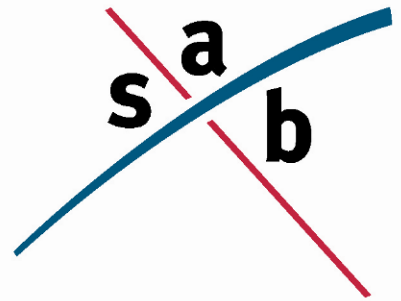
CONCLUSIE

Op de Prinses Julianalaan 2 te Epe is men voornemens om twee appartementenvilla's met in totaal 25 duurzame levensloopbestendige appartementen te realiseren. Hiertoe wordt de bestaande bebouwing geamoveerd. Nader onderzoek voor wat betreft gebiedsbescherming in relatie tot de Natuurbeschermingswet 1998, het Gelders Natuur Netwerk, weidevogelgebied en ganzengebied is niet noodzakelijk. De beoogde plannen hebben geen negatief effect op deze gebieden. Om die reden staat het aspect gebiedsbescherming de uitvoerbaarheid van het plan niet in de weg.

Inzake soortenbescherming worden strikt beschermde vaatplanten, grondgebonden zoogdieren, vogels, reptielen, amfibieën, vissen, insecten en overige ongewervelden niet in het plangebied verwacht. Echter, nader onderzoek naar vleermuizen is noodzakelijk om de aan- of afwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van deze soortgroep vast te stellen. Met dit nader onderzoek kan worden bepaald of het voornemen een effect heeft op deze soortgroep en wat de gevolgen zijn voor het plan in het kader van de Flora en faunawet. Derhalve kan zonder aanvullend onderzoek niet met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid worden gesteld of de Flora- en faunawet aan de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan in de weg staat.

ADVIES VLEERMUISONDERZOEK

Het nader onderzoek vleermuizen dient plaats te vinden volgens bepaalde richtlijnen, zoals verwoord in het vleermuisprotocol 2013 (Netwerk Groene Bureaus, Gegevensautoriteit Natuur). Dit protocol stelt vast dat vier veldbezoeken uitgevoerd dienen te worden. Twee daarvan dienen plaats te vinden in de periode van 15 mei tot en met 15 juli met een tussenperiode van circa 30 dagen. De andere twee veldbezoeken dienen tussen 15 augustus en 30 september plaats te vinden met een tussenperiode van circa 20 dagen. Door het uitvoeren van vier veldbezoeken kan met voldoende juridische zekerheid aannemelijk worden gemaakt of vleermuizen wel of niet aanwezig zijn in het plangebied. Mocht uit dit onderzoek blijken dat verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn en de werkzaamheden een effect kunnen hebben dan dient mogelijk een ontheffing Flora- en faunawet aangevraagd te worden.

Onderstaande tabel geeft weer in welke maanden er onderzoek kan worden verricht naar vleermuizen.

Soortgroep	Soort/functie	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Vleermuizen	Verblijfplaatsen												

BROEDPERIODE VOGELS EN ZORGPLICHT

Het is waarschijnlijk dat algemeen voorkomende vogelsoorten in of direct rond het plangebied broeden tijdens de broedperiode (half maart tot half augustus). De geplande werkzaamheden kunnen verstoringen werken op deze broedende vogels. Er is dan sprake van overtreding van de Flora- en faunawet. Bij dergelijke ruimtelijke ingrepen adviseren wij om deze buiten de broedperiode te starten.

Daarnaast dient te allen tijde rekening gehouden te worden met de zorgplicht. De zorgplichtbepalingen (artikel 2) uit de Flora- en faunawet zijn altijd, overal en voor iedereen van toepassing. Iedereen moet voldoende zorg in acht nemen voor alle in het wild levende dieren, planten en hun leefomgeving. Dit kan bijvoorbeeld door de werkzaamheden te verrichten buiten kwetsbare periodes (het voortplantings- en winterslaapseizoen). Ook kan er gefaseerd worden gewerkt om dieren de kans te geven om te vluchten. Verder mogen werkzaamheden die een verstoring effect op broedende vogels hebben niet uitgevoerd worden.

VRIJBLIJVENDE AANBEVELINGEN

Naast de consequenties die voortkomen uit de Flora- en faunawet is ook een vrijblijvende aanbeveling te doen ten aanzien van de inrichting van het plangebied, namelijk:

- Als bomen en struiken worden geplaatst in de nieuwe situatie, bevelen wij inheemse boom- en struiksoorten aan. Deze soorten komen van oorsprong in Nederland voor. Dergelijke soorten zorgen voor een hogere biodiversiteit in het gebied dan uitheemse soorten. Inheemse soorten trekken bijvoorbeeld meer insecten aan dan uitheemse soorten. Er is dan meer voedsel voor bijvoorbeeld vogels en vleermuizen voorhanden.
- Vanwege de veranderde constructie van nieuwbouw hebben huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen steeds minder nestplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen tot hun beschikking. Tegenwoordig zijn elegante oplossingen beschikbaar om deze soorten onderdak te bieden in nieuwe gebouwen.

SAB • Arnhem

bezoekadres
Frombergdwaarsstraat 54
6814 DZ Arnhem

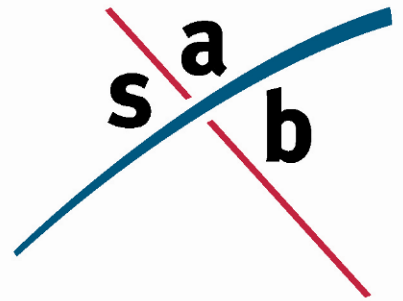
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem

T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl

KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam

SAB • Eindhoven

GERAADPLEEGDE LITERatuur

Lenders, A., Marijnissen, C., Felix, R. 1993. Waarnemen en herkennen van Amfibieën en Reptielen in het veld, stichting RAVON, Nijmegen.

Netwerk Groene Bureaus, Gegevensautoriteit Natuur, Zoogdierverseniging. 2013. Vleermuisprotocol 2013.

Provincie Gelderland 2015. Omgevingsvisie Provincie Gelderland. Versie december 2015.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard gewone dwergvleermuis. Versie 2.0, december 2014.

Van der Meijden, R. 2005. Heukels' Flora van Nederland, Wolters Noordhoff, Groningen/Houten.

Van Diepenbeek, A. 1999. Veldgids Diersporen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Van Uchelen, E. 2006. Praktisch natuurbeheer: amfibieën en reptielen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.

www.gelderland.nl

www.quickscanhulp.nl

www.ravon.nl

www.rijksoverheid.nl

www.stowa.nl

www.synbiosys.alterra.nl

www.telmee.nl

www.vogelbescherming.nl

www.zoogdierverseniging.nl